

ligeoverfor det foreliggende Lovudkast. Uagtet som sagt, disse Indvendinger, saavidt jeg kan indsee, ikke have været af nogen væsentlig Betydning med Hensyn til Sagen i det Hele, saa have de dog givet noget mere Stof til Behandlingen; og jeg skal gaae ind paa dem, ved strax at optage Traaden saaledes, som den blev overfkaar en igaar ved Mødets Slutning, og dernæst ved at forfølge Sagen selv igjen nem enkelte af de Paragrapher, der især kunde siges at indeholde Principerne, og det skal da maaskee lykkes mig at vise, hvorledes jeg troer, at man kan nærme sig den Betragtningssmaaede, jeg har søgt at gjøre gjældende imod Loven; nemlig at den hovedsagelig skal gaae ud paa at affinde sig med det Bestaaende og derpaa at skaffe Næringsfrihed tilbage, men at den ikke skal sætte en vanskelig og efter min Mening maaskee forvirrende Tilstand istedetfor den tidligere.

Det Sidste, der blev omtalt, da vi igaar skulde til at forlade Salen, var den Indvending, som er fremkommen fra flere Sider, og som jeg i en væsentlig Grad deler, imod den megen Bevillingsret, der bliver tilbage, efter at denne Lov er traadt i Virksomhed. Med Hensyn dertil har den ærede Minister sagt, og deri skal jeg give ham Ret, at der, naar denne Lov udkommer, vil være saa mange tvivlsomme Tilfælde, der vil være saa Meget, der ikke kan forudsees, at man virkelig vilde være i stor Forlegenhed, dersom der ikke blev forbeholdt Regjeringen en Bevillingsmyndighed i visse særdeles Tilfælde. Efter min Mening er Bevillingsmyndigheden næsten ganske uundgaelig ligeoverfor denne Lov, men det ligger deri, at Loven prøver paa at gjøre for Meget. Den menneskelige Forudseenhed kan ikke gjøre det, som denne Lov paatager sig at gjøre, og derfor forlanger man med Vilkaarlighed at kunne rette hver Dag paa det Værk, som, uagtet man har gjort det, saa godt, man kunde, dog efter sin Natur ikke kunde blive saa godt, som det burde være. Smidlertid kunde man let komme ud over denne Vanskelighed, dersom man, istedetfor at prøve paa igjennem en Næringslov at skrive en Lov om mange forskellige Tilfælde, lod enhver Række af Tilfælde træde frem ligeoverfor alle Undersaatter paa

en eensartet Maade, og lod Næringsbrugerne selv sørge for, at de bleve indenfor Loven. Forsaavidt det var nødvendigt for Beskatningen at kjende, hvilken Bedrift en Mand udfører, da kunde man jo paalægge Enhver, som vilde begynde et Næringsbrug, der ikke var liggende lige for Dagen, og som man altsaa ikke kunde gaae hen og søle paa, at give det den behørig Notoriitet. Den Indvending, som den ærede Minister gjorde imod at affaffe Bevillingsmyndigheden, og som jeg indrømmer, hænger paa en ganske rigtig og nødvendig Maade sammen med Loven, som den nu er, behøver dog, selv om vi vedtage Loven saaledes, som den er os forelagt, efter min Mening ikke bestændig at være gyldig. Det vil nemlig gaae med denne Lov som med alle andre Love; i Begyndelsen, i $\frac{1}{4}$ Generation eller omtrent saa lang Tid vil den fremkalde Vanskeligheder og Misforstaaelser; men efter et saadant Tidmaal har den skabt og udfundet sin egen Begrændsning, vundet en saa naturlig Stilling og et saadant Underlag, at der ikke mere behøves en saadan Bevilling, i alt Fald kun i et ganske enkelt Tilfælde, og da maae vi hellere paa Lovlighedens Begne lade den Enkelte, som derved kommer til at lide, søge sin Opreisning igjennem Lovgivningen, selv om det skulde være for et enkelt Tilfælde, end at lade et Exempel paa et vilkaarligt Middel blive tilbage, hvor det ikke er absolut nødvendigt. Det forekommer mig altsaa, at de, der ønske Bevillingsvæsenet i det Hele affattet, maae støtte dem, som gjøre sig Umage for at faae denne Lov saaledes indrettet, at den ikke kommer til at trænge dertil, og de dertil, som maae finde sig i, at Loven gaaer igjennem omtrent i den Skikkelse, hvori den er forelagt, maae søge at svække Faren ved Bevillingsvæsenet ved kun at indrømme Varighed for en vis indskrænket Tid.

Den forudgaaende Gjenstand, som blev forhandlet her af det ærede Medlem, som talte næstsidst, (Fischer) var, saavidt jeg erindrer, om Brændevinsstjænkten hos Kjøbmænd i Kjøbstæderne. Det er ganske vist, at alt som man kommer i Landsdele, hvor Udviklingen er mindre, Befolkningen er mindre sammentrængt,